

ABONAMENTUL:

Pe un an 70 Lei = 140 Cor.
 Jum. an 36 Lei = 72 Cor.
 Trei luni 18 Lei = 36 Cor.
 Prețul unui număr e de
 25 bani sau 50 Bl.
 Telefon p. oraș și in-
 terurban Nr. 758.

ROMÂNUL

REDACȚIA
 ȘI ADMINISTRAȚIA
 Strada Românilor Nr. 1/2
 INSERȚIUNILE
 se primesc la administrație
 și se taxază după tarife.
 MANUSCRIPTELE NU SE
 ÎNAPĂOAZĂ

Insemnătatea unui pas greșit.

În ultimele zile o parte din presa capitalei a adus în discuție posibilitatea unei retrageri a dlui Tache Ionescu din guvern. Aceasta ca o urmare întru câtva a dezacordului dintre d. ministru de externe și președintele consiliului în ceea ce privește atitudinea României față de Aliați și de războiul ruso-polon și în al doilea rând ca o consecință a neînțelegerii dintre d. Tache Ionescu și partizanii acestuia cari pretind că partidul conservator unionist nu este reprezentat în guvern și parlament așa după cum ar trebui.

Partizanii dlui Tache Ionescu susțin că față de politica ce a fost dusă de partidul conservator democrat, căruia i s'a spus în urmă conservator unionist, nu pot fi suficiente cele două portofolii acordate acestuia și cele câteva scaune în parlament.

Nemulțumirea aceasta este veche și ea nu a făcut decât să crească până acolo încât în momentul de față să se rezolve într'o serioasă neînțelegere, pe chestie de ambițiune și prestigiu între șef și între partizani.

Actualul ministru de externe, deși nu poate să neglijeze cu totul nemulțumirile ce se formulează în contra sa, în sensul că nu reușește să impue guvernului și țării interesele partidului, or cât de restrânse ar fi cadrele acestuia, păstrează totuși convingerea că un om politic nu poate fi totdeauna în funcție de organizație politică și că adesea el este nevoit să se resemneze la rolul de a fi numai în funcție de individualitatea sa proprie în așteptarea unor vremuri mai frumoase.

D. Tache Ionescu speră și lucrează; d. Tache Ionescu nădăjduiește că în actuala-i calitate va reuși să dea o soluție avantajoasă problemei externe, ridicându-și prin aceasta acțiunile sale personale și infiltrând organizației sale politice, o forță și o energie nouă.

Un optimism rațional nu poate fi nici odată reproșat unui om politic ca o depărtare dela realitate.

Totuși există o altă parte a himei noastre politice care păstrează convingerea că nu chestiunea nemulțumirii partizanilor are să aducă retragerea dlui Tache Ionescu și să determine astfel o remaniere, ci însăși eșuarea procedurilor și concepțiilor politice ale actualului ministru de externe.

Oamenii politici, adversari ai dlui Tache Ionescu și cari au retras încă de mult acestuia încrederea lor necondiționată, așteaptă cu nerăbdare, și stau la pândă, — politicește vorbind — să vadă pe ministrul nostru de externe, angajându-se prea mult pentru a mai putea da înapoi, promițând fără să dea, comițând indiscreții și luând răspunderea unor acțiuni ce nu ar avea la bază asentimentul națiunii.

Adversarii dlui Tache Ionescu și aceia din

ce în ce mai numeroși, cari nu se mai pot decide să acorde bărbatului de stat român energia și înălțimea de vederi necesară oamenilor noi, așteaptă ca o mare greșeală politică să dea o lovitură decisivă unei cariere ce în ultimul timp nu a mai fost întâmpinată cu încrederea și cu admirațiunea ce i se acorda într'o largă măsură înainte de război.

De sigur este în această atitudine a adversarilor actualului ministru de externe, ceva crud și rău, ceva nesănătos și lipsit de noblețe, o curiozitate bolnăvicioasă pândind modul cum ar putea să se sdruncine din temelii o situație și să cadă în bucăți o carieră.

Ci d. Tache Ionescu, încrezător în puterile sale, convins de dreptatea convingerilor sale, bazat pe experiența sa ce îi apare drept indiscutabilă, nici nu pune măcar la îndoială faptul că atât în chestia externă cât și în cea financiară nu va reuși să obțină o victorie de natură să-i asigure stima națiunii și să dezarmeze pe toți adversarii săi.

E o dramă ce se joacă în alternanța și contrastul acesta de siguranță, de îndoeli și așteptări.

Pentru a aduce o cădere este de ajuns un pas greșit; pentru a merge la isbândă este nevoie de un tact, de o pricepere și de un simț al situației, ce numai cu multă greutate, ar putea fi reunite și armonizate la un loc.

Tratat secret între Austria și Rusia.

Descoperirile ministrului de externe al Statelor-Unite.

Washington. — Ministrul afacerilor externe al Statelor-Unite nordamericane, d. Kollby, publică tratatul secret încheiat între Austria și Rusia, cerând facerea unei anchete minuțioase.

Punctele esențiale ale tratatului secret sunt:

1. Austria rămâne neutră în războaiele Rusiei sovietice, pe cari le-ar avea cu oricare dintre statele europene.
2. Ca stat neutral, Austria va împiedeca trecerea prin teritoriile sale a materialului de război destinat înamicilor Rusiei, în special polonilor. Punctul 3 prevede reluarea relațiilor comerciale și economice.
4. Austria va trimite un reprezentant al intereselor sale la Moscova, iar Rusia la Viena.
5. Toți comisarii poporului, cari au făcut parte din guvernul sovietic maghiar și cari actualmente se află în Austria, să fie puși în libertate și ajutați să se ducă în Rusia. Pentru Bela Kun, guvernul austriac să aibă o atenție specială.

(Ag. Damian.)

Frânturi de vorbe.

Viligiatura lui Rudi.

Rudi era grav. O umbră de nobilă melancolie trecu pe demna și măreața lui figură, cu scăderea ușoară de lumină ce o fac cirușii alburii, în momentul când învăluiesc o clipă strălucirea lunei pline.

„— Domnule — Imi zise el — nu esti nici rău, nici bun; nici savant, nici ignorant; nici înțelept, dar nici o minune de inconsecvență; nu ai calități deosebite, dar nici defecte apreciable, ești cinstit atât cât poate să fie un om și aceasta numai până la proba contrarie. Aceasta o spun exclusiv numai pentru ceea ce se vede sau mai bine zis pentru aceea ce cred că pot și sunt îndreptățiți să văd. Eu sunt însă bănuitor și pesimist deoarece sunt moralist și aprig biciuitor al beteșugurilor omenestii.

De aceea dta ca și toți semenii dtale, ești în aparență așa cum te văd; în fond însă nu poți fi decât cum te bănuiesc că ești adică un burduf de vanitate rău umflat; un ansamblu de defecte și greșeli; o colecție de prejudecăți, de idei greșite, de confuzii și nehotăriri, de dezarmonii și slăbiciuni.

Cu mine personal ai fost amabil și îndatoritor.

Te învinovățesc totuși că nictodată nu ai tradus publicului în forma lor cea mai fidelă ideile și concepțiile mele; în interviurile și expunerile dumneatale, humorul meu real, devenea o simplă umbră; inteligenta mea o scăpărare fugitivă; incisivitatea mea cotidiană, un acid acrisor și indulgent. Înfațându-mă în ochii publicului, eu aș putea să te acuz că nu te-ai sfortat să te ridici până la mine; ci natural și logic m'ai scoborit la dta.

Publicul a aplaudat, mi-a dat dreptate și nu a observat neeleganța ce ai săvârșit și care mi-a cauzat indispozițiuni aproape fizice. Și totuși nu știu pentru ce motiv am pentru dta o condescendență și o bună voință următoare.

Te înțeleg, te scuz, și îți dau o nouă probă a bunăvoinței mele, însărcinându-te azi pentru ultima oară, să anunți opinia publică arădând că acesta este ultimul meu interviu, că mâine plec în concediu și că cel puțin o lună nu va mai auzi vocea mea răsunătoare și nu se va mai tovi de aristocratismul gândului meu imperios.

Înțeleg tristetea tuturor și golul ce-l las în urma mea.

Arădării să se consoleze însă așa cum mă consolez și eu.

Anunță pe toți că sunt modest pe cât sunt de priceput și de odânc; anunță-i că modestia mea — recunoscuta modestie a lui Rudi — cere ca să nu mi-se facă alai măne dimineată, la plecare, așa după cum am auzit că s'a pus la cale, cu muzică, cu autorități și cu discursuri.

Mă duc la băi ca fiecare cetățean, să-mă îngrijesc reumatismul, sciatica, podagra și toate celelalte boale de care bănuiesc că suferim ca toți.

Păstrați-mi totuși amintirea și ecoul adevărilor ce am spus.

Acum să ne despărțim. Te sfătuesc însă să te duci și dta în concediu deoarece pari că nu înțelegi de cât cu greutate tot aceea ce-ți spun.

Ca toți semenii dtale ești, poate numai-greșeală și slăbiciuni, și totuși îți dau un semn de indulgență... vino să te îmbrățișez!”

Rudi mă strânse cu putere pe lanturile, medalioanele și numeroasele brelocuri ce împodobeau frumosul său pântec, apoi se depărtă luminos și grav, ca soarele când coboară în amurg.

D'ARRAGON.

„O școală nouă“.

(Pentru tinerii absolvenți de licee.)

Războiul mondial prin revoluția lui a desvăluit lumii partea esențială pe baza căreia în definitiv s'a dat lupta dintre popoare.

Intr'adevăr: atât unii cât și alții se căsneau să născocescă mijloacele tehnice cele mai eficiente de distrugere, simultan cu mijloacele tehnice cele mai eficiente de apărare (fortificații, mine, contramine, telegrafice fără fir, telefonie fără fir etc.)

Iar acum după război toate popoarele de pe întreg globul pământesc caută mijloacele tehnice cele mai eficiente pentru refacere (șosele, drumuri, poduri, construcții de case, cazărni). Din această cauză atât întrecerile dintâi cât și cele de azi fiind de ordin pur tehnic, aproape toate statele au sporit arma geniului cu 50 și 70 procente (Anglia, Franța, America, Italia), iar la noi tot arma geniului este aceea căreia conform ordinilor superioare i-s'a încredințat refacerea țării: „armata constructivă“.

Din considerentele arătate mai sus, s'a simțit atunci nevoie, ca arma geniului să fie încadrată cu ofițeri de geniu destoinici și bine pregătiți în direcțiunea tehnică.

În acest scop d. ministru a aprobat și cu începere dela 1 Octombrie va lua ființă în mod real și efectiv „Școala militară de geniu“, unde viitorii ofițeri de geniu vor căpăta instrucțiunea lor tehnică și specială armei pe bazele cele mai solide și moderne — putând mai târziu obține și diploma de ingineri.

Această școală va fi de sine stătătoare cu ofițerii și profesorii cei mai distinși și își va avea sediul la București.

Sfătuim pe tinerii cari vor să îmbrățișeze o carieră sigură, frumoasă, și de viitor, să se prezinte la examenul de intrare în „Școala militară de geniu“ care se va ține la 25 August la București la 5 Septembrie la Chișinău.

(A se vedea condițiunile în decizia ministerială 285 din 19—IV 920 și nr. 339 din 23—V. 1920.

Căpitan Damian Raul.

Bulgarii se gândesc totdeauna la Dobrogea.

Sub titlul „Înaintarea bolșevistă și balcanii“ ziarul „L'Echo de Bulgaria“ (din 4 August) din Sofia, publică următorul articol, din care reiese că bulgarii se gândesc totdeauna la Dobrogea:

„Unele ziare europene și din cele mai importante, au lansat acum câteva zile știrea că s'ar fi angajat tratative serioase pentru formarea unui nou bloc balcanic și România ar fi gata să retrocedeze Dobrogea Bulgariei, pentru ca ideea acestui bloc să poată fi realizată în timpul cel mai scurt. Noutatea asta a fost lansată în momentul când roșii înaintau cu toată înțeleala spre capitala Poloniei, astfel că s'a putut vedea oarecare legătură între ambele evenimente. Și noutatea a fost crezută. S'a spus la noi: bărbații de stat români sunt în general chibzuiți și prudenți; văzând primejdia care se apropie de România, ei nu întârzie să facă vecinilor lor, cei mai interesați concesionile necesare, pentru ca patria lor, în momentul pericolului, să simtă spatele ei asigurat. Unii numai, care de mult și-au pierdut încrederea în capacitatea oamenilor de stat balcanici, de a judeca bine lucrurile, s'au gândit că această noutate, nu era decât un balon de încercare lansat de presa occidentală, spre a sugera guvernului român o idee salutară și plină de rezultate rodnice. Și se pare că aceștia din urmă au avut dreptate.

Nu numai că nu s'a putut ști ceva precis asupra acestei știri, dar chiar guvernul român prin gura ministrului său de externe, i-a dat o desmintire formală. Desamăgirea opiniei publice bulgare a fost mare. Această opinie publică ca toate opiniunile publice, s'a văzut încă odată înșelată în speranțele sale“.

DE VÂNZARE

1 dormitor Ludovic XV, 1 prânzător
Henry II. la fabrica de textile „Hungaria“.

INFORMAȚII.

— În ultimul consiliu de miniștri s'a luat în discuție modul constituirii societății „Reconstrucția“, care se înființase în urma necesității refacerii zonelor distruse de război. S'a desbătut chestia petrolului, declarându-se monopolizarea acestuia.

— Guvernul francez a recunoscut guvernul format în Crimeea de generalul Wrangel.

— Birjarii din capitală au declarat greva cerând sporirea taxelor.

— M. S. Regina Maria a României, a sosit la Zürich.

— D. d. Maniu, Vaida-Voevod și Mihai Popovici au sosit în Ardeal în vederea alegerilor parțiale pentru camera.

— La școala de viticultură din comuna valea Călugărească jud. Prahova, sunt 30 locuri de bursieri. Doritorii a le ocupa vor trimite cereri școlii. Condițiunile de admitere sunt: să fie român și să fi terminat cursul primar. Absolvenții fac numai un an armată.

— Examenul de admitere la liceul „Mănăstirea Dealului“ va începe la Brașov în ziua de 25 August 1920.

— Un ofiter din reg. 4 roșiori a găsit un bon de tezaur de 100.000 lei.

Persoana, care l'a pierdut, îl poate ridica la reg. 4 roșiori, prezentând dovezile cuvenite.

— D. Antonio di Demetrio a fost numit în calitate de vice-consul de a doua categorie (onorar), iar d. Walter Smoquina, în calitate de secretar pe lângă consulatul general al României din Triest.

— Vineri d. a., au ieșit pe teren și au schimbat focuri de pistol fără nici un rezultat, d. deputați Mihail Vlădescu din majoritate și Mihail Popovici din opoziție.

— Direcțiunea liceului „Moise Nicoară“ aduce la cunoștința celor interesați, că examenele de corigență și integrale se vor ține în 11 și 12 Septembrie, iar înscrierile vor fi în 13, 14 și 15 Septembrie a. c. Atât examenele cât și înscrierile se vor începe zilnic la orele 8 a. m.

— Guvernul italian, printr'un delegat-expres, tratează cu guvernul nostru exportarea de către România a 300 vagoane fierărie în compensație de tunuri și piatră vânătoare.

— În bugetul ministerului de industrie se vor face reduceri de circa 9 milioane.

În consecință, se vor desființa toate direcțiunile organizate după război; urmând să se mențină numai direcțiunile comerțului și industriei, cu strictul necesar de serviciu.

— D. general de rezervă Ioan Popovici a fost numit prefect al județului Târnava-Mare, în locul dlui lt.-colonel Grigore Cartian, a cărui delegațiune încetează.

— Direcțiunea regională P. T. T. din Oradea-Mare deschide concurs pentru ocuparea postului de magistrul postal în comuna Boosig.

Condițiunile generale pentru ocuparea acestui post sunt: etatea de 24 ani, cunoașterea perfectă a limbii române, aptitudine fizică, viață nepătată (să nu fi suferit pedepse penale), terminarea cu succes a patru clase secundare (gimnaziu, liceu sau școala civile).

Magistrul postal, până la restabilirea stărilor normale pe lângă lefa fundamentală anuală de 2154 cor. 300 cor. pentru angajarea unui factor rural, 1080 cor. indemnizație de transport, va mai primi suma anuală de 4000 cor. adaus separat de război, 444.60 cor. adaus la cheltueli de întreținere, 60 cor. cheltueli de cancelarie, și 15 cor. lunar adaus pentru factorul rural.

— Relativ la condițiunile ce trebuiesc a fi îndeplinite de candidați pentru a fi admiși ca interni în Institutul medico-militar pentru concursul ce se va ține la 1 Noembrie 1920, se aduce la cunoștința celor interesați că: elevii Institutului medico-militar se recrutează:

a) Pentru secțiua medicală dintre studenții români ai școlii superioare de medicină din țară; b) pentru secțiua veterinară, dintre elevii români ai școlii superioare de medicină veterinară; c) ai școlii superioare de farmacie.

Spre a fi admiși la concurs, candidații vor adresa direcției medico-militar cel mai târziu până la 15 Octombrie 1920 o cerere înscris însoțită de actele necesare.

— Cel mai mare hotel din Galați, „Moldavia“ a fost distrus de incendiu. Pagubele sunt de mai multe milioane.

— Din Paris se anunță că guvernul francez a ordonat dărâmarea fortăreței Maxenta, de lângă Paris.

— Vice-consul al Statelor Unite la București a fost numit d. Hitoney.

— Măine, Mercuri, se va instala noua comisiune interimară a capitalei.

— În contra lui Venizelos, primministru Greciei, după cum anunță „Ag. Dantun“, s'a săvârșit un atentat la Paris. D. Venizelos a rămas neafectat.

— Judecătorul însărcinat cu instrucțiunea acțiunii pornită contra contrabandiștilor cu valută Lazar și tovarășii săi, terminând ieri dimineața ascultarea inculpaților, a ordonat punerea pe picior liber a 7 dintre inculpați. Procurorul a înaintat recurs împotriva acestui deciz al judecătorului de instrucție.

Consiliul de acuză se va întruni azi pentru a decide în chestia recursului procurorului.

— D. consilier Andrei Zubor luând concediu de 6 săptămâni afacerile birourilor conduse de dsa vor fi rezolvite astfel d. Iuliu Vannay: biroul administrativ; d. Ludovic Georgevici: biroul economic; și d. Iosif Stoica; biroul financiar.

— Primarul orașului, d. dr. Ioan Robu, a luat concediu pe timp de două săptămâni.

Afacerile primăriei le conduce în acest timp d. Anghel, primar ajutor.

— Poliția de stat a predat ieri parchetului pe foștii membri ai com. de maximare a preț. Hacker Mör și Iustin Olariu, contra cărora s'au înaintat poliției mai multe denunțări că au abuzat în calitatea lor de membri ai comisiei de maximare a prețurilor.

— Sâmbătă după masă a sosit la Arad dela Debrețin o comisiune a Antantei pentru anchetarea unui incident dela frontiera româno-maghiară.

Din comisiunea de anchetă fac parte d. cap. Aiken, scoțian și d. cap. Romano italian, din partea României d. cap. de cav. Rîmniceanu, iar din partea Ungariei loc. Szentgally.

Comisiunea terminând ancheta, va părăsi probabil azi, Marti, Aradul.

— D. Romul Rimbaș inginer la C. F. R. din localitate, fiind transferat la Brașov în calitate de șef al depoului de locomotive din acel oraș și trebuind să ocupe în termen scurt acest post, își ia rămas bun, pe aceasta cale, dela toți cunoștii și prietenii din Arad.

Cu aceasta ocazie a depus la administrația ziarului nostru pentru fondul ziaristilor suma de cor. 200.

— În atențiunea Onor. Public românesc! Sosește în toată luna diferite soiuri de Medicamente și articole pentru toailete din țări străine, cu prețuri redusă. Eugen Lazar și comp. Droguerie în mare la „Șarpele“. Arad. Bul. Reg. Maria No. 10. La 1698—30.

— Iuliu Iacobi tehnician dentistic renapându-se din călătoria sa la Berlin și-a reînceput consultațiunile în Arad. Str. Bucur (Eötvös) Nr. 17. La 1588—20.

Unificarea monedei.

„Monitorul Oficial” publică următoarea lege votată în ședința dela 14 August a Camerei:

„Banca Națională a României este autorizată să emită peste suma prevăzută prin legea din 19 Decembrie 1916:

Bilete de 1 leu pentru valoarea de 100 milioane lei;

Bilete de 2 lei pentru valoarea de 25 milioane lei.

Bilete de 5 lei pentru valoarea de 50 milioane lei.

Această emisiune servind pentru operațiunea de unificare a circulațiunii monetare, va fi cuprinsă în suma împrumutată statului de Banca Națională pentru această operațiune și va avea ca acoperire bonurile de tezaur aur, care garantează întreaga emisiune necesară zisei operațiuni de unificare monetară.”

Parlamentul.

Ședința camerei dela 12 August noaptea.

București. — Ședința se deschide seara la orele 10.

Se pun la vot și se admit: proiectul de lege prin care se înființează un nou subsecretariat de stat, și anume acela al tezaurului și proiectul de lege ratificând creditele deschise în intervalul 1918—1920, cât n'a funcționat parlamentul.

Se aduce în discuțiune legea despre acordarea sporului de 63 și 90 la sută pe scama funcționarilor statului.

D. ministru **Take Ionescu** lămurește că necunoscându-se cifra la care s'ar ridica aceste sporuri, ele nu se pot trece acum în lege, însă că guvernul va studia chestiunea și de va fi posibil va veni cu un proiect nou privitor la funcționarii județeni și comunali.

Se propun o serie de amendamente cari se resping; se admit un amendament care prevede ca sporul să fie acordat și funcționarilor cari au fost mobilizați.

Ședința camerei dela 13 August.

București. — Camera se deschide la ora 8 a. m.

D. N. Iorga citește o declarație în numele opoziției, care lucrând în secțiuni, n'a putut lua parte la discuția ratificării tratatului de pace cu Bulgaria, dar aprobă ratificarea.

D. E. Dăianu, vicepreședintele Camerei răspunzând în numele partidului guvernamental la discursul de ieri la dlui Al. Vaida Voevod, desaproba cele spuse de ultimul, referitor la pacea cu Austria, declarând că o mare parte dintre Ardeleni, s'au abținut să participe la viața politică în timpul guvernului Vaida, deoarece desaproba politica acestuia. D. Dăianu, după ce atacă fostul guvern Vaida și Consiliul Dirigent, declară că deputații ardeleni din majoritate desaproba discursul dlui Vaida, privitor la drepturile minorităților și la libertatea profesională.

D. Vaida răspunzând apărâ politica sa externă. Aduce în discuție chestia dizolvării fostului parlament și aceea a bugetului C. D. În mijlocul unui tumult asurzitor d. Vaida își întrerupe discursul.

D. min. Angelescu declară că cunoaste toate chestiunile în legătură cu C. D. și în special neregularitățile făcute.

D. I. Maniu cere dovezi.

Se naște din nou tumult, care se potolește numai prin intervenția dlui Averescu.

D. Tăslăuanu voind să vorbească, opoziția-i strigă: „La pușcărie hotule!”

D. E. Dăianu luând cuvântul acuză pe dlul Vaida pentru activitatea sa în parlamentul maghiar.

Ședința se ridică într-o vie protestare a opoziției.

SENATUL.

Ședința dela 14 August.

București. — După diferite interpelări asupra administrației rurale și în special asupra jandarmilor rurali, d. ministru **Argetoianu** declară că jandarmul în multe comune a devenit un adevărat tiran, dar s'au luat măsuri, ca ei să nu poată fi altceva decât agent al ordinii.

Urmează discuțiunea chestiei aprovizionării.

D. Atanasiu, subsecretar de stat dovedește cu cifre că distribuția mărfurilor pe scama populației, se face în mod regulat în toată țara.

Urmează ratificarea tratatului cu Germania.

Senatorul **Gheorghiu** citește expunerea motivelor proiectului reorganizării ministerului externe.

D. I. Nistor cere ca numai aceia să poată intra în diplomație, cari dovedesc cu prisosință bunele lor sentimente naționale.

Schimbul coroanelor.

În 20 August încep declarațiunile, iar la 1 Septembrie preschimbarea coroanelor.

Cu privire la retragerea coroanelor, ministerul finanțelor aduce la cunoștință următoarele dispoziții generale pentru orientarea populației:

Se aduce la cunoștința generală că retragerea din circulație a coroanelor se va face în modul următor:

În zilele de 20, 21, 22, 23, și 24 August 1920 se va face declarațiunea coroanelor ce posedă fiecare în fața comisiunilor anume înstitute: în comunele rurale la primăria comunei unde declarațiunea se face verbal, iar în comunele urbane la oficiile de schimb din acea comună unde declarațiunea se va face în scris pe formulare ce se vor pune gratuit la dispozițiunea publicului.

Conform art. 4 din regulament declarațiunea și depunerea se face pentru fiecare familie sau menaj, de capul familiei sau menajului.

În zilele de 1 Septembrie — 10 Septembrie 1920 se va face depunerea coroanelor declarate în pachete de câte 100 bilete grupate pe fel de bucăți adică de 1, 2, 10, 20, 50, 100, 1000, și 10.000 coroane cu numărul bucăților și felul biletelor scris vizibil pe ele. Biletele vor fi bine întinse și desdoite cu îngrijire.

După trecerea termenului de declarare și depunere nu se vor mai primi sub nici un motiv nici declarațiuni nici depuneri căci coroanele încetează de a mai avea putere liberatorie în tot cuprinsul Regatului României.

La schimb se vor primi numai coroanele stampilate cu timbrul special. Cele albe nu se primesc la schimb. În schimbul coroanelor depuse se va da depunătorilor, socotit pe cursul schimbului ce se va fixa ulterior și aviza la timp, 60 la sută din contravaloarea în lei în bilete și cecuri ale Băncii Naționale, iar pentru restul de 40 la sută se va libera chitanță, ne-transmisibilă, care se va rambursa în termen de 3 luni în condițiunile ce se vor stabili și publica prin „Monitorul Oficial”.

Biletele de 10.000 coroane nu se plătesc deocamdată: ele se depun spre verificare și contravaloarea lor se va plăti numai cu avizul Ministerului de finanțe.

Acei care vor face declarațiuni neexacte sau vor face sau încerca a face fraude sau speculă, vor fi amendați cu amendă de 5000—50.000 lei, iar moneda care va face obiectul delictului se va confisca în folosul statului.

Complicii și tănuitorii se vor pedepsi cu aceeași pedeapsă ca și autorul principal.

Denunțătorii și constatatorii vor primi o primă până la 40 la sută din valoarea sumelor confiscate și amenzii rămasă definitivă și încasată de stat.

Directorul contabilității generale a statului și datoriilor publice,
(ss) I. Angelescu

Ministrul Finanțelor (ss) Take Ionescu

Conform acestor dispoziții în orașul Arad comisia de preschimbare a coroanelor s'a constituit Duminecă în modul următor: președinte: dr. Anghel, substituit de primar; notar: dr. N. Nedelcu; membrii: dr. I. Marsieu, dr. St. Mărcuș, baron Pop, Nichi Lazar, Demetriu Muscan, N. Măscovici.

Cu conducerea operațiunilor de preschimbare în orașul și județul Arad, ministerul finanțelor a însărcinat pe directorul financiar d. Iuliu Arsenovici.

Comisia pentru preschimbarea coroanelor în orașul Arad a fost convocată pentru ieri după masă la orele 5 pentru a lua deciziile referitoare la executarea în amănunt a dispozițiilor generale.

După cum suntem informați ca birouri de preschimbare vor funcționa în Arad: perceptoratul, institutele financiare: „Victoria” și „Arhidana”.

TELEGRAME.

(Agenția „Damian”).

Lloyd George către muncitorimea engleză.

Londra. — Lloyd George, a declarat muncitorilor, cari au protestat energic, împotriva războiului cu Rusia, și cari au amenințat chiar cu greva generală, în caz când Anglia ar sprijini pe poloni, că este datoră Angliei de a veghea ca tratatul din Versailles, prin care s'a reînființat Polonia, să fie executat.

Anglia are mari interese, ca independența Poloniei să fie menținută față de imperialismul rus.

Evacuarea Varșoviei.

Varșovia. — Peste o sută de mii de oameni au părăsit capitala, ducându-se la Danzig, care este țixit de refugiați.

Tratative polono-ruse.

Londra. — Tratativele dintre reprezentanții Poloniei și aceia ai Rusiei, continuă la Minsk. Sunt speranțe că vor avea rezultate bune.

Noul bancnote mărunte.

București. — Banca Națională a fost autorizată să emită bilete de un leu, în sumă de 7 milioane; de doi lei în sumă de 25 de milioane și de cinci lei în sumă de 50 milioane. Această emisiune se face în vederea unificării monetare.

Schimbul nostru de mărfuri și produse cu Austria.

București. — Delegațiunea austriacă, sosită pentru încheierea unui acord în vederea unui apropiat schimb de mărfuri, a terminat tratativele. S'au admis la export cereale și petrol compensate cu mașini și materiale necesare industriei și agriculturii noastre.

Raporturile diplomatice jugoslave-austriace.

Viena. — Reprezentanța diplomatică a statului jugoslav, din Viena, a dat următorul comunicat:

Deoarece tratatul dela Saint-Germain a intrat în vigoare, guvernul jugoslav a decis să reia legăturile oficiale cu guvernul austriac, reînființând legațiunea sa la Viena.

Șeful reprezentanței diplomatice, consilierul de legație Iankovits, a fost numit ministru al Jugoslaviei, pe lângă guvernul din Viena.

Germanii desarmează pe poloni.

Berlin. — Trupele polone cari au trecut pe teritor german au fost desarmate și internate.

Apărarea Varșoviei.

Varșovia. — Consiliul apărării naționale a hotărât apărarea Vrșoviei cu orice pret.

Acord financiar ruso-german.

București. — Miliardarul german Victor Kopp a sosit la Moscova pentru a încheia în numele guvernului german un acord financiar, economic cu Rusia sovietistă.

Revoluție în Hertegovina.

Mostar. — În întreaga provincia Hertegovina a izbucnit revoluția țărănimii, nemulțumită cu împărțirea pământului.

Un complot împotriva integrității Cehoslovaciei.

Un complot împotriva integrității Cehoslovaciei s'a descoperit zilele trecute. A fost arestat în Slovacia, un oarecare Varicza, funcționar ungur. Acesta a mărturisit că el a fost trimis din Budapesta, în Slovacia, ca să facă propagandă bolșevică.

El a dat amănunte asupra planului sabillt — se presupune sub direcțiunea dlui Daszynski — de a fi atacată Slovacia în comun de către Ungaria și Polonia.

Cenzurat: Alex. T. Stamatiad.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință a invalizilor de război din județul și orașul Arad că la Regimentul 109 Inf. a luat ființă pe la 1 August cor. „Căminul invalizilor de Război” unde invalizii de război găsesc adăpost și întreținere atât în trecere cât și pe un timp mai îndelungat.

Comandantul Regimentului 109 Infanterie
Re 1727-8 Lt. Colonel BECHEANU.

Publicațiune.

Se publică spre cunoștință celor interesați că Regt. 109 Inf. are vacanță bugetară în corp de un maestru armurier și un șef de gornști Cei care au aceste specialități, să prezinte actele necesare pentru angajare.

Comandantul Regimentului 109 Infanterie
Re 1726-8 Lt. Colonel BECHEANU.

AVIZ.

Se caută UN ȘEF DE GORNIȘTI la Regimentul 104 Infanterie. Doritorii a se adresa la Sighetul Maramureș la Regim. 104 Infanterie.
Re 1676-15 Comandamentul Regimentului.

INTERNATUL DE BĂIEȚI

al liceului ort.-român (modern și real) din Brașov Str. Prundului 39.

Se va deschide la 10 Septembrie a. c. Internatul este așezat în un edificiu propriu, anume zidit pentru acest scop, restaurat din nou, modern, frumos, curat, având și o grădină mare. Se dă îngrijire părintească, asistență la prepararea lecțiilor de doi profesori titulari ai liceului, cari locuiesc în internat, hrană bună și suficientă. Dacă va fi loc, se vor primi și elevi dela alte școli. Taxa e 500 Lei lunar, plătită tot pe trei luni înainte.

Fiecare elev va aduce cu sine: 6 cămăși de zi, 4 de noapte, 6 perechi de pantaloni și una de baie, 12 batiste, 6 perechi de ciorapi, 6 ștergare, 3 cearceafuri (față) de pat, 6 servete, 2 cărpe de bucătărie și 2 de praf, 2 perechi de ghete, pantofi de casă, perie de cap, de dinți, de haine, de ghete, peptene, cuțit, lingură, furculiță, ceașcă de cafea, și linguriță, pahar, 2 farfurii mari și 1 mică. Ceașca, paharul și farfuriile, în caz că elevul părăsește internatul, rămân proprietatea internatului.

Brașov, în August 1920.

Ioan Hango,
profesor,
directorul internatului.

De vânzare

o casă foarte frumoasă, aranjată pentru economie în Arad, din cauze familiare se vinde. — Adresa la Administrație. To 1450-2

Mașini de scris

cumpără, vinde și repară

BODNAR întreprindere de mașini de scris ARAD, strada I. Brătianu (Weitzer János-utca) în față cu poșta centrală. Bo 1425-10

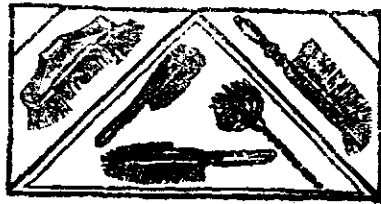
„Cornul Vânătorului”

Otel, restaurant și Cafenea.
Culină excelentă, în cafenea
mâncări și beuturi alese. Ser-
viciu prompt. Ku 1343-29

Au sosit modelurile de vară!

Mare asortiment de haine de casă, bluze și haine pentru copii. Toalete, croi elegant, după cea mai nouă modă.

GEORGE REINER Prăvălie de arti-
cole de modeluri
ARAD. Str. Eminescu (Deák Ferenc).
Re 1229-20

**Fabrică de măști de tătară
: perii, pământurari și pensule :**

Măști de tătară, perii și pensule, în mare asortiment, pe prețuri convenabile se pot cumpăra în prăvălia fabricii de perii alui

ALEXANDRU MAAR

Arad, str. Eminescu (Deák Ferenc) Nr. 2.
Revenătorilor se dă rabat.
Ma 1225-20

DINTE JEANETA MOHR ARAD

plaza Luther numărul 1.
tehniciană-dentistă diplomată, care a lucrat timp de 20 de ani pe terenul dentistic obținând cele mai frumoase rezultate, în cele mai mari orașe ale lumii ca New-York, Berlin și Viena, aduce la cunoștință un public că a deschis atelier dentistic peisierilor cerințelor moderne. Pacienții greșo aci au mai bun tratament după sistem american și rusinesc. Operații de dinți, totală anestezie, fără nici o durere (prin anestezic) Poduri de aur și porțelan, totfelul de dinți cu cauciuc sau și fără hăță, cu celule aeriene. Plombe de aur, argint, porțelan și ciment după tarif moderat. Consultațiuni orole 8-11 dim. și 2-7 d. n. Pentru pacienții din provincia lucrări în termen de 24 ore. Ma 1102-52

LA DORINȚĂ PUBLICĂ

deschid la 1 Septembrie noi cursuri de croitorie de dame în localul meu din strada I. Brătianu (Weitzer János) nrul 2. Cursurile vor fi de 3 și 6 luni. La aceste cursuri fiecare își va putea însuși tehnica de confecționare a celor mai moderne haine. Inscrieri la aceste cursuri se pot face încă de acum. Văduvele și orfanii de război plătesc o taxă redusă. Rog binevoitorul sprijin
IOSIF IĂGER croitorie „moda” de haine de dame.

AUR și ARGINT

! În orice cantitate cumpără G. vaergiu, CASA CENTRALĂ de SCHIMB A AURULUI — ARAD, Bul. Reg. Ferdinand I. (József főherceg) Nr. 12. Ca 1440-30 !

Harrik

cravate, articole de modă pentru bărbați întreprindere de albituri ARAD, str. Meșianu (Forray) 6.
Confecționează cele mai frumoase albituri.
Ma 1712-3

**TUMPĂR IN ORIGE CANTITATE
TARTRU BRUT**

(piatră de vin) ARNOLD IROM Arad, strada Bercsényi Miklós numărul 39 sau strada Faizan numărul 7. A 1717-4

GASSETE DE FIER, INSTALAȚIE ELECTRICĂ, CANDELABRE și MATRICE DE METAL
Danilă Koch
meccanic, întreprindere pentru instalații electrice ARAD, strada Eminescu (Deák F.) 48.
Ma 1473-20

Dela case domnești

cumpăr event. în comis, pe lângă cea mai mari discreție, totfelul de lucruri: covoare, antichități, tacâmuri, servize, albituri, obiecte de lux sau alte lucruri uzate. Dau eventual și anticipat.
A. SCHÄCHTER
ARAD, piața Arpad numărul 5. Edificiul sinagogei, colțul pieței Peștelui. Sch 1720-8

Mutare de prăvălie!

Am onoare a aduce la cunoștință M. On. mei cumpărători că am mutat prăvălia din piața Avram Iancu nrul 12 în strada St. Pavel (Szent Pál) numărul 1. Intrare din str. Bercsényi Miklós numărul 6 — Mare negustor de vin, rachiu de Rog binevoitorul sprijin fructe, lichieri și rom. Vă 1725-3 :: și în viitor ::

MARELE MAGAZIN GENERAL DIN BUCUREȘTI.

Articole de Manufactură, Pânzării, Măștiuri, Lainagiuri de ultima modă, Mercerie, Galanterie, Covoare, Linoleum, Articole pentru Menaj, etc. etc. — Fabricațiune proprie de articole de voiage. — Casă de încredere de primul rang.
Calea Moșilor 1, 3, 5. Colț cu piața Sf. Anton. Telefon: 36-2.

MARI REDUCERI DE PREȚURI.

Ma 1658-5

„SOARELE”

SOCIETATE ANONIMA ROMANA PENTRU INTREPRINDERI COMERCIALE SI INDUSTRIALE. :: BUCUREȘTI, STR. APOLODOR 5. :: TELEFON 32-28.

Înștiințează pe domnii LIBRARI din toată ROMÂNIA MARE că în vederea sezonului apropiat am reasortat depozitele cu tot felul de articole de papetărie. — Rugăm trimiteți adresele Dv. pentru a vă trimite noile prețuri curente și a vă putea anunța la timp de mărfurile ce ne sosesc zilnic din străinătate.

Ba 1658-5